

EXPUNERE DE MOTIVE

Conform Deciziei Curții Constituționale a României nr. 392/2021, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 688 din 12 iulie 2021, prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate ridicată de Kapcza Mikolt Krisztina în Dosarul nr. 664/33/2020 al Curții de Apel Cluj - Secția a III-a contencios administrativ și fiscal, instanța de contencios constituțional a constatat că dispozițiile art. 72 alin. (2) din Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, cu referire la art. 42 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență, precum și soluția legislativă din art. 72 alin. (1) din Legea nr. 55/2020, potrivit căreia dispozițiile acestei legi se completează cu reglementările de drept comun aplicabile în materie în ceea ce privește soluționarea acțiunilor formulate împotriva hotărârilor Guvernului prin care se instituie, se prelungește sau se încetează starea de alertă, precum și a ordinelor și a instrucțiunilor prin care se stabilește aplicarea unor măsuri pe durata stării de alertă, **sunt neconstituționale**.

Conform par. 44 din Decizia nr. 392/2021 pronunțată de Curtea Constituțională, „în cazul atacării în justiție a hotărârilor Guvernului, a ordinelor sau a instrucțiunilor miniștrilor emise în vederea punerii în aplicare a unor măsuri pe durata stării de alertă, în temeiul Legii nr. 55/2020, asigurarea unui acces la justiție efectiv, în sensul mai sus reținut, s-ar realiza doar în măsura în care hotărârea pronunțată de instanța de judecată ar determina, odată cu constatarea nelegalității actului administrativ atacat, înlăturarea efectelor acestuia și a consecințelor sale. Or, aceste efecte ale hotărârii judecătorești nu ar putea fi obținute decât în măsura în care pronunțarea acesteia ar avea loc în termenul de aplicabilitate al acestor acte administrative, care este de cel mult 30 de zile de la intrarea lor în vigoare, așa cum reiese din dispozițiile art. 3 alin. (1) și (2) și ale art. 4 alin. (1) din Legea nr. 55/2020.”.

Având în vedere considerentele enunțate de Curtea Constituțională în decizia menționată, a fost evidențiată necesitatea de a transpune în legislație o procedură care să permită contestarea actelor administrative cu caracter normativ, amintite mai sus, într-o manieră eficientă și care să respecte dreptul la un proces echitabil al persoanelor vătămate.

Adoptarea actelor administrative cu caracter normativ în temeiul Ordonanței de urgență 21/2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență sau în temeiul Legii nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19 poate cauza vătămări a drepturilor și intereselor legitime ale cetățenilor.

Chiar dacă Decizia Curții Constituționale face referire la dispozițiile art. 72 din Legea nr. 55 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, considerentele acesteia se extind și asupra cadrului comun al acestor acte administrative cu caracter normativ, adoptate în stare de alertă sau în stare de urgență, și care sunt prevăzute de Ordonanța de urgență 21/2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență.

Din cauza specificului adoptării acestor acte administrative cu caracter normativ, respectiv aplicarea lor într-o situație extraordinară și pentru o perioadă foarte scurtă de timp, **procedura de judecată** a cererilor prin care se solicită anularea lor, precum și, eventual, repararea pagubelor, trebuie să se desfășoare de urgență, astfel încât **hotărârea judecătorească să fie eficientă, adică efectele acesteia să se producă pe durata în care actul administrativ cu caracter normativ este în vigoare și aplicabil.**

În acest sens, în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a statuat că „*o cale de atac incapabilă să producă efecte în timp util nu este nici corespunzătoare, nici efectivă*” (Pine Valley Developments Ltd și alții împotriva Irlandei, 1991, pct. 47; Payet împotriva Franței, 2011, pct. 131-134).

Totodată, pe lângă considerentele legate de punerea în acord a legislației cu Decizia Curții Constituționale a României nr. 392/2021, au fost avut în vedere și dispozițiile **art. 6** (dreptul la un proces echitabil prin judecata cererilor într-un termen rezonabil), precum și ale **art. 13** (existența unei căi efective de atac în dreptul intern) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, **astfel încât România să evite orice eventuală viitoare condamnare în fața Curții Europene a Drepturilor Omului pentru acest motiv, în măsura în care nu ar asigura, în regim de urgență, o cale care să permită efectiv accesul la justiție și prin care se garantează soluționarea cauzei într-un termen rezonabil.**

De asemenea, având în vedere necesitatea stabilirii unui echilibru între impactul semnificativ al acestor tipuri de acte administrative asupra drepturilor și intereselor legitime ale cetățenilor, pe de o parte, și adoptarea lor în situații speciale ce reclamă acționarea cu celeritate din partea autorităților implicate, pe de altă parte, s-a prevăzut **posibilitatea suspendării executării actului administrativ, pe cale judecătorească, odată cu cererea prin care se solicită anularea actului administrativ, suspendare care nu poate avea loc decât în perioada de aplicabilitate a actului.**

De asemenea, în Decizia Curții Constituționale nr. 302/2011, publicată în Monitorul Oficial nr. 316 din 9 mai 2011, s-a reținut că exceptarea de la controlul judecătoresc a altor acte decât cele

consacrate în cuprinsul art. 126 alin. (6) din Constituția României, respectiv cele de comandament cu caracter militar și cele care privesc raporturile cu Parlamentul, este neconstituțională.

Deoarece prin hotărârea prin care se soluționează suspendarea executării actului administrativ nelegal nu poate fi prejudecat fondul, instanțele vor proceda la o analiză formală pentru a verifica dacă există îndoieli serioase cu privire la legalitatea acestuia sau dacă suspendarea este necesară pentru prevenirea unei pagube iminente ori perturbarea previzibilă gravă a funcționării unei autorități publice sau a unui serviciu public.

Având în vedere consecințele grave pe care actele administrative în cauză ar putea să le producă, exceptarea acestora de la posibilitatea suspendării lor pe cale judecătorească nu se justifică.

Luând în considerare faptul că este necesar ca cele trei puteri în stat să se afle permanent într-un echilibru care să permită preîntâmpinarea situațiilor în care una dintre acestea ar abuza de puterile consacrate constituțional, este necesar ca instanțele de judecată să aibă prerogativa verificării acestor acte administrative, atât sub aspectul legalității, cât și sub cel al temeiniciei, prin raportare la legislația în vigoare, și având în vedere dispozițiile general obligatorii statuate, eventual, de Înalta Curte de Casație și Justiție ori Curții Constituționale a României.

Prin procedura propusă toate considerentele mai sus enunțate au fost avute în vedere, astfel încât să asigure respectarea garanțiilor prevăzute de art. 6 din CEDO.

În ceea ce privește competența materială a instanțelor și compunerea acestora, a fost preferată competența în primă instanță a secțiilor de contencios administrativ și fiscal a curților de apel, în complet de 3 judecători, iar, în recurs, competența Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în complet de 5 judecători.

Totodată, în vederea evitării tergiversării soluționării cauzelor, a fost prevăzut faptul că dosarele care au ca obiect anularea, în tot sau în parte, a aceluiași act administrativ nu pot fi conexe, iar cererile de intervenție, principală ori accesorie, nu sunt admisibile.

De asemenea, având în vedere celeritatea cu care trebuie să se desfășoare procedura, au fost propuse prevederi referitoare la citare și la comunicarea actelor de procedură.

Referitor la comunicarea actelor de procedură, a fost preferată comunicarea acestora cu preponderență în format electronic, la adresele indicate de reclamant în cererea introductivă, instituindu-se obligația acestuia de a indica adresele de corespondență electronică - atât a sa, dacă deține o astfel de adresă, cât și a părții chemate în judecată - dacă o cunoaște, precum și comunicarea

întregului dosar în această manieră între instanțe, tocmai pentru a contribui la urgentarea soluționării cauzelor, în acord cu programele guvernamentale deja implementate care au înființat dosarul electronic la nivel național.

În fine, pentru a armoniza legislația în materia contestării în instanță a actelor administrative amintite, au fost efectuate modificări ori completări atât în OUG nr. 21/2004, cât și în Legea nr. 55/2020.

Față de prevederile art. 73 alin. (3) lit. k) din Constituția României, prezenta propunere legislativă intră în categoria **legilor organice** și, având în vedere prevederile art. 75 alin. 1 din Constituția României și art. 93 alin. (8) pct. 2 lit. e) din Regulamentul Camerei Deputaților, propunerea legislativă se supune spre dezbateră și adoptare Camerei Deputaților, ca primă Cameră sesizată.

Totodată, având în vedere necesitatea adoptării modificărilor și completărilor propuse într-un timp cât mai scurt, **este imperativă parcurgerea procesului în procedură de urgență.**

Pentru inițiatori:

1. Deputat George Nicolae SIMION_

2. Senator Claudiu Richard TARZIU_

Tabel coinițiatori ai propunerii legislative – LEGE pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență 21/2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, numărul 361 din 26 aprilie 2004, cu modificările ulterioare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 15/2005, cu modificările și completările ulterioare, precum și pentru modificarea Legii nr. 55 din 15 mai 2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, numărul 396 din data de 15 mai 2020, cu modificările și completările ulterioare

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1	ȘIMION GEORGE NICOLAE	AUR	
2	TĂRYLU CLAUDIU-RICHARD	AUR	
3	AKINIA ADRIAN GEORGE	AUR	
4	POANCA BOBILICA	AUR	
7	SORJONIC LUCIAN	ACUR	
6	TILOS PRUMBESCU	AUR	
7	SERBAN GIANINA	AUR	
8	RUSU DANIEL GHEORGHE	AUR	
9	COLESA ILIE-ALIN	AUR	
10	SORIU TALENCACIU	AUR	
11	MITREA DUMITRINA	AUR	
12	Lucian Florin Pușcașu	AUR	

Tabel cointiatori ai propunerii legislative – LEGE pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență 21/2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, numărul 361 din 26 aprilie 2004, cu modificările ulterioare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 15/2005, cu modificările și completările ulterioare, precum și pentru modificarea Legii nr. 55 din 15 mai 2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, numărul 396 din data de 15 mai 2020, cu modificările și completările ulterioare

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
13.	FODSA Dumitru Viorel	AUR	
14	Suciu Sebastian	AUR	
15	Gucchi Delia	AUR	
16	Herbuș Daniel	AUR	
17.	DĂMUREANU Răzvan	AUR	
18	ROMAN NICOLAE	AUR	
19	Bucur Horia	AUR	
20	IONUT NEAGU	AUR	
21	CIUBUC CĂPRIAN	AUR	
22	STOICA CĂPRIAN-TITI	AUR	
23	DĂNEȘ MIRCEA	AUR	
24	ALENEI EUGENIA	AUR	

Tabel cointiatori ai propunerii legislative – LEGE pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență 21/2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, numărul 361 din 26 aprilie 2004, cu modificările ulterioare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 15/2005, cu modificările și completările ulterioare, precum și pentru modificarea Legii nr. 55 din 15 mai 2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, numărul 396 din data de 15 mai 2020, cu modificările și completările ulterioare

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
25	ANDRUȘCEAC ANTONIO	A.U.R	
26	LATEESCU SORIN - CRISTIAN	AUR	
27	Hangan Andrei	AUR	
28	FEODOROV LUCIAN	AUR	
29	Badiu Georgel	AUR	
30	SANTAXASĂ	AUR	
31	Lavric Sorin	AUR	
32	VOLOSATII BORIS	AUR	
33	CHELARU MIRCIU	AUR	